

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 lutego 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. , Wydział (...) Umów Międzynarodowych w Ł. odmówił J. M. prawa do wypłaty odsetek od ustalonej wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 12 września 2019 r. emerytury. W uzasadnieniu decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że wyrok Sądu wpłynął do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w dniu 2 października 2019 r. , uprawomocnił się 16 października 2019 r. , a 31 października 2019 r. tj. w ustawowym terminie organ rentowy wydał decyzję. Tym samym w ocenie organu rentowego wypłata świadczenia nastąpiła w terminie przewidzianym w art.118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

/decyzja k.249 plik I akt ZUS/

W dniu 25 marca 2021 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wpłynęło odwołanie J. M. w którym wskazał ,że nie zgadza się ze stanowiskiem organu rentowego , gdyż Zakład Ubezpieczeń Społecznych powinien przyznać mu odsetki w zakresie wysuniętego roszczenia.

/odwołanie k.3 – 5 odwrót/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.6 – 6 odwrót/

Decyzją z dnia 17 marca 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. , Wydział (...) Umów Międzynarodowych w Ł. odmówił J. M. prawa do wypłaty odsetek od ustalonej wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 22 stycznia 2021 r. emerytury. W uzasadnieniu decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że wyrok Sądu wpłynął do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w dniu 15 lutego 2021 r. , uprawomocnił się 2 marca 2021 r. , a decyzja w sprawie została wydana w ustawowym terminie. Tym samym w ocenie organu rentowego wypłata świadczenia nastąpiła w terminie przewidzianym w art.118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

/decyzja k.9 plik II akt ZUS/

W dniu 26 kwietnia 2021 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wpłynęło odwołanie J. M. w którym wskazał ,że nie zgadza się ze stanowiskiem organu rentowego , gdyż Zakład Ubezpieczeń Społecznych powinien przyznać mu odsetki w zakresie wysuniętego roszczenia.

/odwołanie k.3 – 5 odwrót akt o sygn. VIII U 1230/21/

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

/odpowiedź na odwołanie k.7 – 7 odwrót/

Postanowieniem z dnia 19 maja 2021 roku Sąd na podstawie art. 219 k.p.c. połączył sprawę VIII U 1230/21 do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia ze sprawą VIII U 1150/21.

/zarządzenie k.9 akt o sygn. VIII U 1230/21/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 1 marca 2019 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz ustawy z dnia 14 grudnia 2018 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, dokonał waloryzacji emerytury J. M. od dnia 1 marca 2019

roku. Po waloryzacji emerytura wyniosła 1095,02 złotych. Wysokość świadczenia ustalono poprzez pomnożenie kwoty świadczenia przysługującego w dniu 28 lutego 2019 roku przez wskaźnik waloryzacji 102,02 złotych.

/decyzja k.215 – 217 odwrót plik I akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji złożył J. M..

/okoliczność bezsporna/

Wyrokiem z dnia 12 września 2019 r. Sąd Okręgowy w Łodzi: zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił waloryzację emerytury J. M. od dnia 1 marca 2019 roku o kwotę 70 (siedemdziesiąt) złotych po dokonaniu proporcjonalnego podziału emerytury przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. (pkt 1) ; roszczenie o wypłatę odsetek ustawowych za opóźnienie od kwoty 39,55 (trzydzieści dziewięć 55/100) złotych za dany miesiąc od siódmego dnia każdego miesiąca, poczynając od dnia 7 marca 2019 roku do dnia zapłaty – przekazał Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Łodzi celem rozpoznania i wydania decyzji (pkt 2) ; zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz J. M. kwotę 180 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 3).

/okoliczność bezsporna/

Zaskarżoną decyzją z dnia 12 lutego 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. , Wydział (...) Umów Międzynarodowych w Ł. odmówił J. M. prawa do wypłaty odsetek od ustalonej wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 12 września 2019 r. emerytury. W uzasadnieniu decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że wyrok Sądu wpłynął do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w dniu 2 października 2019 r. , uprawomocnił się 16 października 2019 r. , a 31 października 2019 r. tj. w ustawowym terminie organ rentowy wydał decyzję. Tym samym w ocenie organu rentowego wypłata świadczenia nastąpiła w terminie przewidzianym w art.118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

/decyzja k.249 plik I akt ZUS/

Decyzją z dnia 1 marca 2020 r. , Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. , na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS oraz ustawy z dnia 9 stycznia 2020 roku o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw, dokonał waloryzacji emerytury J. M. od dnia 1 marca 2020 r. Po waloryzacji emerytura wyniosła miesięcznie 1 174,96 zł.

/decyzja k.233 – 234 odwrót/

Odwołanie od powyższej decyzji złożył J. M..

/okoliczność bezsporna/

Wyrokiem z dnia 22 stycznia 2021 r. Sąd Okręgowy w Łodzi: zmienił zaskarżoną decyzję i ustala waloryzację emerytury J. M. od 1 marca 2020 roku o kwotę 70 (siedemdziesiąt) złotych po dokonaniu proporcjonalnego podziału emerytury (pkt 1) ; roszczenie o wypłatę odsetek przekazał do rozpoznania Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł. (pkt 2) ; zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. na rzecz J. M. kwotę 180,00 (sto osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt 3).

/okoliczność bezsporna/

Zaskarżoną decyzją z dnia 17 marca 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. , Wydział (...) Umów Międzynarodowych w Ł. odmówił J. M. prawa do wypłaty odsetek od ustalonej wyrokiem Sądu Okręgowego z dnia 22 stycznia 2021 r. emerytury. W uzasadnieniu decyzji Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał, że wyrok Sądu wpłynął do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w dniu 15 lutego 2021 r. , uprawomocnił się 2 marca 2021 r. , a decyzja w sprawie

została wydana w ustawowym terminie. Tym samym w ocenie organu rentowego wypłata świadczenia nastąpiła w terminie przewidzianym w art.118 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

/decyzja k.9 plik II akt ZUS/

Sąd Okręgowy dokonał ustaleń stanu faktycznego w oparciu o dokumenty i dowody z akt organu rentowego uznając je za wiarygodne i wystarczające do poczynienia przedmiotowych ustaleń.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Odwołania są zasadne i skutkują zmianą zaskarżonych decyzji.

Zgodnie z art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (tj. Dz.U. z 2021 r. , poz.423) jeżeli Zakład Ubezpieczeń Społecznych - w terminach przewidzianych w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń pieniężnych z ubezpieczeń społecznych lub świadczeń zleconych do wypłaty na mocy odrębnych przepisów albo umów międzynarodowych - nie ustalił prawa do świadczenia lub nie wypłacił tego świadczenia, jest obowiązany do wypłaty odsetek od tego świadczenia w wysokości odsetek ustawowych określonych przepisami prawa cywilnego. Nie dotyczy to przypadku, gdy opóźnienie w przyznaniu lub wypłaceniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które Zakład nie ponosi odpowiedzialności.

W bezpośrednim związku z art. 85 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych pozostaje art. 118 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 grudnia 1998 r. (tj. Dz. U. z 2020 r. , poz. 266), zgodnie z którym organ rentowy wydaje decyzję w sprawie prawa do świadczenia lub ustalenia jego wysokości po raz pierwszy w ciągu 30 dni od wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania tej decyzji, z uwzględnieniem ust. 2 i 3 oraz art. 120. Ustawą o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 121, poz. 1264) do art. 118 dodany został ust. 1a, zgodnie z którym w razie ustalenia prawa do świadczenia lub jego wysokości orzeczeniem organu odwoławczego za dzień wyjaśnienia ostatniej okoliczności niezbędnej do wydania decyzji uważa się również dzień wpływu prawomocnego orzeczenia organu odwoławczego. Zmiana ta weszła w życie w dniu 1 lipca 2004 roku.

W tym miejscu wskazać należy , że zgodnie z tezą wyroku Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2005 r. (sygn. akt I UK 159/2004 opubl. OSNP 2005/19/308) wydanie przez organ rentowy niezgodnej z prawem decyzji odmawiającej wypłaty świadczenia w sytuacji, gdy było możliwe wydanie decyzji zgodnej z prawem, w szczególności, gdy ubezpieczony wykazał wszystkie przesłanki świadczenia, oznacza, że opóźnienie w spełnieniu świadczenia jest następstwem okoliczności, za które organ rentowy ponosi odpowiedzialność, choćby nie można było mu zarzucić niestaranności w wykładni i zastosowaniu prawa. Podobnie w wyroku z dnia 7 października 2004 r., II UK 485/03 (OSNP 2005 Nr 10, poz. 147) Sąd Najwyższy stwierdził, że do przewidzianego w art. 85 ust. 1 zdanie drugie ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych wyłączenia obowiązku wypłaty odsetek nie jest wystarczające wykazanie, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych nie ponosi winy w powstaniu opóźnienia.

W celu ustalenia, że organ rentowy nie ponosi odpowiedzialności za opóźnienie spowodowane błędem w ustaleniach faktycznych, konieczne jest wykazanie, że w przepisany terminie ZUS nie dysponował materiałem umożliwiającym przyznanie świadczenia. W takiej sytuacji istotna jest jednak konieczność uwzględnienia tego, czy organ rentowy w ramach swoich kompetencji i nałożonych obowiązków poczynił wszystkie możliwe ustalenia faktyczne i wyjaśnił wszystkie okoliczności konieczne do wydania decyzji. Jeżeli bowiem zmiana decyzji w postępowaniu odwoławczym będzie uzasadniona ustaleniami co do takich okoliczności, które nie były i nie mogły być znane organowi rentowemu, to nie będzie podstaw do uznania, iż opóźnienie jest następstwem okoliczności, za które ponosi on odpowiedzialność (por. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 21 kwietnia 2009 r., I UK 345/08, OSNP 2010, nr 23-24, poz. 293).

Przepis § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 1 lutego 1999 r. w sprawie szczegółowych zasad wypłacania odsetek za opóźnienie w ustaleniu lub wypłacie świadczeń z ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 1999

r. Nr 12, poz. 104), wydanego na podstawie art. 85 ust. 2 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, stanowi, że odsetki wypłaca się za okres od dnia następującego po upływie terminu na ustalenie prawa do świadczeń lub ich wypłaty, przewidzianego w przepisach określających zasady przyznawania i wypłacania świadczeń - do dnia wypłaty świadczeń. Zaś okres opóźnienia w ustaleniu prawa do świadczeń i ich wypłacie, dla których przepisy określające zasady ich przyznawania i wypłacania przewidują termin na wydanie decyzji, liczy się od dnia następującego po upływie terminu na wydanie decyzji.

Rozstrzygnięcie Sądu w niniejszym procesie sprowadza się zatem do zbadania, kiedy zostały ustalone wszystkie okoliczności niezbędne do wydania decyzji przyznającej wnioskodawcy prawo do świadczenia przedemerytalnego, a także czy istniały takie okoliczności, które zwalniałyby organ rentowy od odpowiedzialności za wypłatę odsetek za opóźnienie w spełnieniu tego świadczenia, innymi słowy, czy organ mógł wydać wcześniej pozytywną dla wnioskodawcy decyzję.

Z poczynionych przez Sąd ustaleń faktycznych wynika, iż organ rentowy przy wydawaniu zarówno decyzji z dnia 1 marca 2019 r. , jak decyzji z dnia 1 marca 2020 r. zastosował błędny sposób obliczenia należnej wnioskodawcy kwoty waloryzacji , a tym samym brak wydania korzystnych dla wnioskodawcy decyzji waloryzacyjnych wynikał wyłącznie z interpretacji przepisów prawa jaką względem wnioskodawcy zastosował Zakład Ubezpieczeń Społecznych. W oparciu o posiadane informacje organ rentowy mógł z całą pewnością wydać decyzje zgodne z prawem i dokonywać terminowej wypłaty przysługującego J. M. świadczenia. Opóźnienie w przyznaniu i wypłaceniu świadczenia jest więc następstwem okoliczności, za które Zakład ponosi odpowiedzialność. W procesach toczonych w związku z odwołaniem wnioskodawcy od decyzji z dnia 1 marca 2019 r. , jak i w związku z odwołaniem od decyzji z dnia 1 marca 2020 r. nie ujawniły się bowiem żadne nowe okoliczności, które mogłyby mieć wpływ na prawo ubezpieczonego do świadczeń, a Sąd dokonał jedynie analizy materii, którą prawidłowo winien zweryfikować już sam Zakład Ubezpieczeń Społecznych. Ustalone zaś w punktach 1 i 2 sentencji wyroku kwoty wynikają z różnicy kwot należnych wnioskodawcy , a kwot mu faktycznie przyznanych na mocy wskazanych decyzji.

Mając na względzie powyższe, Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 i 2 sentencji wyroku.

Zarządzenie: odpis wyroku z uzasadnieniem

doręczyć pełnomocnikowi ZUS S. K. pocztą wypożyczając akta rentowe.

S.B.